

Mayıs 2021

Üniversite Mezunu Ev Gençleri Araştırması Raporu



Giriş

Araştırmanın örneklemi üniversite mezuniyeti sonrası uzun süre iş bulamayıp ailesinin yanına dönen veya ailesiyle yaşamaya devam eden gençlerden oluşmaktadır.

"Üniversite Mezunu Ev Gençleri Araştırması" 8-22 Nisan 2021 tarihleri arasında telefon destekli anket (CATI) yöntemi kullanılarak yapılmıştır.

Araştırma kapsamında, çalışmadığını ve okumadığını belirten, üniversiteden en az 2 sene önce mezun olan, 25-34 yaş arası 402 gençle görüşülmüştür.

Katılımcıların **%55,5'i** kadın, **%44,5'i** erkek katılımcılardan oluşmaktadır. Katılımcıların **%89,6'sı** lisans, **%10,2'si** yüksek lisans, **%0,2'si** ise doktora mezunlarından oluşmaktadır.

Katılımcıların **%79,6'sı** 25-29 yaş arasındayken, **%20,4'ü** 30-34 yaş arasındadır. Katılımcıların **%54,2'si** lisans eğitimi 2017 ve daha öncesinde tamamlamışken, **%45,8'i** ise 2018 ve 2019 yıllarında mezun olmuştur.

Bu rapor İstanbul Planlama Ajansı İstanbul İstatistik Ofisi tarafından Mayıs 2021 tarihinde hazırlanmıştır.



Araştırmanın Özeti

- Gençlerin **%16,4**'ü 5 yıl içerisinde hiçbir hedefini gerçekleştiremeyeceğini düşünüyor.
- Gençlerin **%87,3**'ü işsiz olmasını önemli yerlerde tanıdıklarının olmamasına bağlıyor.
- Gençlerin **%71,7**'si yeterli imkân olduğu takdirde kendi işini kurmak istediğini belirtti.
- Gençlerin **%83,2**'si bir tanıdığı olmadan Türkiye'de iş bulmanın zor olduğunu düşünüyor.
- Gençlerin **%58,6**'sının üniversitede okuduğu bölümle alakalı bir iş bulabileceğine dair umudu yok.
- Yüksek lisans eğitimi alan gençlerin **%15,9**'u "boş kalmamak için" yüksek lisans eğitimi aldığını belirtti.
- Gençlerin **%84,6**'sı bir imkân verildiği takdirde yurt dışında çalışmak istediğini belirtti.
- Gençlerin **%61**'i kamuda veya kurumsal bir şirkette uzun seneler çalışabileceği bir işi tercih ettiğini belirtti.
- Üniversite mezunu gençlerin **%91,6**'sı 5.000 TL'den daha düşük bir ücret karşılığında çalışabileceğini belirtti.
- Gençlerin kaygı derecesi 10 üzerinden **7,7** iken umut derecesi 10 üzerinden **3,7**.
- Gençlerin **%65,5**'i Türkiye ekonomisinin yakın dönemde kötüleşeceğini düşünüyor.
- Gençlerin **%46,8**'i kendi ekonomik durumunun yakın dönemde kötüleşeceğini düşünüyor.
- Gençlerin **%65,7**'si bir seneden uzun bir süredir iş aradığını belirtti.

Gençlerin %16,4'ü 5 yıl içerisinde hiçbir hedefini gerçekleştiremeyeceğini düşünüyor.

Gençlere, önümüzdeki 5 yıl içerisindeki hedefleri ve bu hedeflerin hangilerinin gerçekleşeceğini düşündükleri soruldu.

Çalışmaya başlamak isteyen gençlerin **%76,2'si**

Evlenmek isteyen gençlerin **42,6'sı**

Kendi işini kurmak isteyen gençlerin **%27,3'ü**

Çocuk sahibi olmak isteyen gençlerin **%27'si**

Araba sahibi olmak isteyen gençlerin **%23,7'si**

Ev almak isteyen gençlerin **%14,3'ü**

5 yıl içerisinde bu hedeflerini gerçekleştirebileceğini düşündüğünü belirtti.

Gençlerin **%16,4**'ü ise 5 yıl içerisinde hiçbir hedefini gerçekleştiremeyeceğini düşündü.

Hane geliri 3.000 TL ve altı olan gençlerin **%42,4**'ü kendi işini kurmak isterken hane geliri 5.000 TL ve üzeri olan gençlerde ise kendi işini kurmak isteyenlerin oranı **%57** olarak ölçüldü.

Hane geliri 3.000 TL ve altı olan gençlerin **%7,3**'ü bu hayalini gerçekleştirebileceğini düşündüğünü belirtirken hane geliri 5.000 TL ve üzeri olan gençlerin **%22**'si bu hayalini gerçekleştirebileceğini belirtti.

Hane geliri 3.000 TL ve altı olan gençlerin **%21,8**'i, hane geliri 5.000 TL ve üstü olan gençlerin **%13,4**'ü 5 yıl içerisinde hiçbir hayalini gerçekleştiremeyeceğini belirtti.



Gençlerin %87,3'ü işsiz olmasını önemli yerlerde tanıdıklarının olmamasına bağlıyor.

Katılımcılara şu an işsiz olmalarını neye bağladıkları sorulduğunda, **%87,3'ü** önemli yerlerde tanıdıklarının olmamasına, **%83,8'i** Türkiye'de fırsat eşitliği bulunmamasına, **%39,6'sı** ise kriterlerine göre iş bulunmamasına bağladığını belirtti.

Gençlerin %71,7'si yeterli imkânı olduğu takdirde kendi işini kurmak istediğini belirtti.

Erkeklerin **%78,1'i**, kadınların **%66,5'i** yeterli imkânı olduğunda iş kurmak istediğini belirtti. Ayrıca katılımcıların **%64,8'i** Türkiye'de girişimci olmak için gerekli şartların mevcut olmadığını ifade etti.

Gençlerin %83,2'si bir tanıdığı olmadan Türkiye'de iş bulmanın zor olduğunu düşünüyor.

Katılımcıların %83,2'si bir tanıdığı olmadan Türkiye'de iş bulmanın zor olduğunu, %73,8'i çalışmadığı için ailesine ve yakın akrabalarına karşı kendini mahcup hissettiğini belirtti.

Gençlerin %58,6'sının üniversitede okuduğu bölümle alakalı bir iş bulabileceğine dair umudu yok.

Katılımcıların %58,6'sının üniversitede okuduğu bölümle alakalı bir iş bulabileceğine dair umudu yok. İletişim fakültesi mezunlarında bu oranın %75,8, edebiyat fakültesi mezunlarında %64,3, iktisadi ve idari bilimler mezunlarında ise %63,8 olduğu görüldü.



Yüksek lisans eğitimi alan gençlerin %15,9'u "boş kalmamak için" yüksek lisans eğitimi aldığını belirtti.

Katılımcıların %15,7'si şu anda yüksek lisans eğitim aldığını belirtti. Yüksek lisans eğitimi alanların %50,8'i akademik kariyer yapma amacıyla, %54'ü iş bulma imkânını artırma amacıyla, %49,2'si kendini gerçekleştirme amacıyla ve %15,9'u ise boş kalmamak amacıyla yüksek lisans eğitimi aldığını belirtti.



Gençlerin %84,6'sı bir imkân verildiği takdirde yurt dışında çalışmak istediğini belirtti.

Katılımcıların %84,6'sı imkânı olsa yurt dışında çalışmak istediğini belirtti. Erkeklerde bu oran %87,2 iken, kadınlarda %82,5 olduğu görüldü.

Katılımcıların yurt dışında çalışmak istedikleri ülkeler arasında ilk sırada %24,5 ile Almanya gelirken bunu kuzey ülkeleri, Birleşik Krallık, Kanada ve ABD takip etti.

Gençlerin %61'i kamuda veya kurumsal bir şirkette uzun seneler çalışabileceği bir işi tercih ettiğini belirtti.

Katılımcılara çalışma tercihleri sorulduğunda,

%61'i kamuda veya kurumsal bir şirkette uzun seneler çalışabileceği bir işi,

%61

%15,8'i yeni fırsatlarla karşılaşabileceği özel sektör işlerini tercih ettiğini belirtirken

%15,8

%14'ü "fark etmez" cevabını verdi.

%14



Üniversite mezunu gençlerin %91,6'sı 5.000 TL'den daha düşük bir ücret karşılığında çalışabileceğini belirtti.

Katılımcılara “Aylık en az ne kadar maaşa çalışmayı kabul edersiniz?” sorusu soruldu. Verilen yanıtlar doğrultusunda gençlerin aylık ortalama 3.513 TL'ye çalışmayı kabul edecekleri görüldü.

Gençler %91,6 oranla 5.000 TL'den daha düşük bir ücret karşılığında çalışabileceğini belirtti. Asgari ücret ve daha düşük bir ücret karşılığında çalışabileceğini söyleyen gençlerin oranı %26,9 oldu.

Gençlerin kaygı derecesi 10 üzerinden 7,7 iken umut derecesi 3,7

Katılımcıların mutluluk, yaşam memnuniyeti ve kaygılarını 10 üzerinden değerlendirmeleri istendi. Mutluluk düzeyinin 4,1, yaşam memnuniyetlerinin 4, umutlarının 3,7, kaygı düzeylerinin ise 7,7 olduğu görüldü.

Mutluluk Düzeyi



Yaşam Memnuniyeti



Umut



Kaygı



Gençlerin %65,5'i Türkiye ekonomisinin yakın dönemde kötüleşeceğini düşünüyor.

Katılımcıların %65,5'i Türkiye ekonomisinin yakın dönemde kötüleşeceğini,

%26,9'u, değişmeyeceğini,

%7,6'sı ise Türkiye ekonomisinin yakın zamanda iyileşeceğini düşündüğünü belirtti.



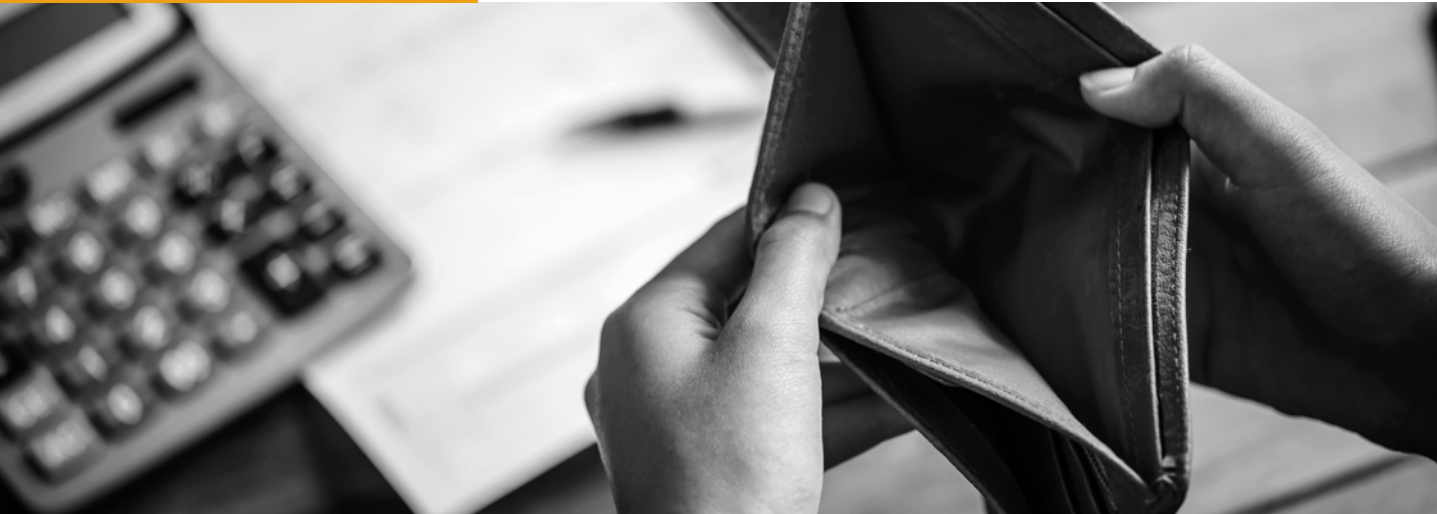
Gençlerin %46,8'i kendi ekonomik durumunun yakın dönemde kötüleşeceğini düşünüyor.

Katılımcıların kendi ekonomik durumlarını değerlendirmeleri istendiğinde;

%46,8'i kendi ekonomik durumunun yakın dönemde kötüleşeceğini, **%33'ü** değişmeyeceğini, **%20,2'si** ise iyileşeceğini düşündüğünü belirtti.

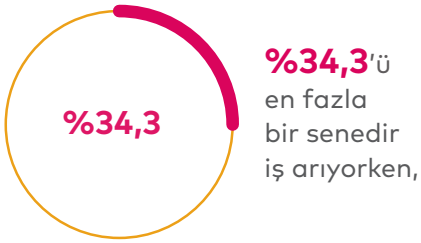
6 ay içerisinde iş bulacağını düşünenlerin **%39,7'si** kendi ekonomik durumunun iyileşeceğini belirtirken, 2 sene ve üzerinde iş bulacağını düşünenlerin **%15,6'sı** ekonomik durumunun iyileşeceğini düşündüğünü belirtti.

Daha önce iş deneyimi olanların **%49,5'i** kendi ekonomik durumunun kötüleşeceğini düşünürken, iş deneyimi olmayan gençlerin **%36,3'ü** kendi ekonomik durumunun kötüleşeceğini düşündüğünü belirtti.



Gençlerin %65,7'si 1 seneden uzun bir süredir iş aradığını belirtti.

Katılımcıların,

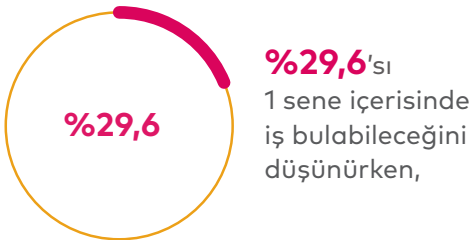


%34,3ü
en fazla
bir senedir
iş arıyorken,

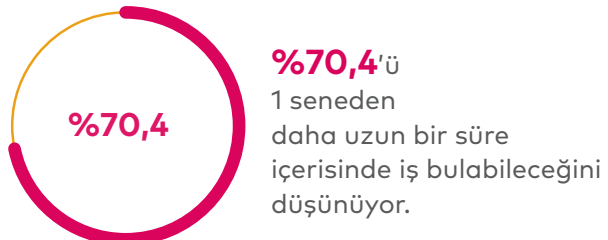


%65,7'si
1 seneden
uzun bir süredir
iş aradığını belirtti.

Katılımcıların,



%29,6'sı
1 sene içerisinde
iş bulabileceğini
düşünürken,



%70,4'ü
1 seneden
daha uzun bir süre
içerisinde iş bulabileceğini
düşünüyor.

